

Budníček severní (Phylloscopus borealis) v Orlických horách
Arctic Warbler (Phylloscopus borealis) in Mountains Orlické
hory

Josef Beran, Damník
Miroslav Hromádka, Pardubice

Bylo to 29. srpna 1979, kdy jsme od síti akce Balt na Šerlichu v Orlických horách donesli kromě jiných ptáků i nápadně zbarveného budníčka. Tohoto ptáka jsme dlouho prověřovali a váhali s jeho druhovým určením. Nakonec byl pták vypuštěn a do staničního deníku uveden jako budníček větší (Phylloscopus trochilus) s kroužkem T 174204. Byli jsme si vědomi možné nepřesnosti a proto byl tento údaj opatřen otazníkem a ještě před vypuštěním byl pták pečlivě proměřen a popsáno jeho opeření. Tyto údaje se takto ocitly v ornitologickém deníku jednoho z autorů - též označené červeným otazníkem. Časem jsme na tento problém pozapoměli a teprve při porovnávání s další literaturou v nedávné době docházíme k názoru, že se jednalo o budníčka severního (Phylloscopus borealis) a jelikož tyto údaje neztratily časem na aktuálnosti, uvádíme zjištěné biometrické údaje a popis ptáka:

Délka křídla 69mm. První ruční letka vzdálena od vrcholu křídla 45mm a je úzká a zaostřená, o 2mm kratší než špičky ručních krovek.

Formule křídla: 3. ruční letka je stejná jako 4. a tvoří vrchol křídla. 2 : 5mm, 5 : 3mm, 6 : 9mm,
7 : 13mm, 8:16mm, 9 :18mm.

Délka ocasu 49mm, mírně vykrojen (3 - 4mm). Délka zobáku 8mm od opeření a 6mm od nosních otvorů. Horní čelist zobáku tmavá, spodní světlá. Délka běháku 18mm, nohy šedavé, prsty masově zabarveny. Hmotnost 10 g. Duhovka tmavohnědá, přes oko výrazný tmavý pásek, nadoční proužek jasně žlutý, 2mm široký a zasahuje od zobáku asi 10mm za oko.

Křídlo je bez světlých proužků, zřejmě se jedná o adultního ptáka s opotřebovanými křídelními krovkami, o čemž svědčí i silně otřelá rýdovací pera.

Vnější prapory ručních letek se zelenavými lemy, rovněž loketní letky mají vnější lemy zelenavé, zatímco vnitřní lemy bílé. Rýdovací pera mají tento vnější lem výrazný, zelenavý a vnitřní prapory vnějších rýdovacích per mají naznačen uzounký - 1/2mm - šedobílý lem. Celá horní strana včetně hlavy a kostřece šedozele-
ná, hrdlo a boky žluté, břicho šedobílé, spodní krovky bílé.

Od budníčka většího, se kterým má podobnou formuli křídla, se liší zejména tvarem a délkou první ruční letky a širokým nadočným proužkem. Také celkové zbarvení se nám jevílo živější než u kontrolovaných budníčků větších.

S u m m a r y :

On August 29, 1979 we caught and examined Arctic Warbler (Phylloscopus borealis) in mountains Orlické hory (mount Šerlich). The bird was determined by 1st primary which was shorter than primary coverts (by 2mm) and wide (2mm) yellow superciliary. The other marks was similar Willow Warbler (Phylloscopus trochilus).

L i t e r a t u r a

- Hájek, V., 1978: Určování stáří a pohlaví pěvců.
Moravské ornitologické sdružení. Přerov.
- Havlín, J., Hudec, K. 1969: Klíč k určování pěvců. ÚVO
ČSAV. Brno.
- Svensson, L., 1975: Identification Guide to European Passerines. Naturhistoriska Riksmuseet Stockholm.